

ПЕНСІЙНА РЕФОРМА В УКРАЇНІ

Процес здійснення пенсійної реформи в Україні має складний і неоднозначний характер. Більшість авторів сходяться на тому, що нове пенсійне законодавство реформою взагалі назвати не можна. Занижені пенсії, високий пенсійний вік, нестача коштів для виплати пенсій – ось далеко не повний перелік проблем, які постали перед державою та її громадянами. Ця тема є дуже актуальною адже в Україні важливість пенсійної реформи викликана не тільки дефіцитом Пенсійного фонду, а й тим, що кількість працюючих громадян і пенсіонерів майже зрівнялася. Незважаючи на позитивну тенденцію щодо зборів єдиного соцвнеску, «дірка» в ПФ все ще катастрофічна - 140 млрд грн. (5 млрд 337 млн дол.)

Перші пенсійні системи стали з'являтися в Європі в кінці XIX ст. В основному вони мали розподільний характер. Пенсії виплачувалися за рахунок поточних внесків до пенсійної системи. У низці європейських країн розподільна система збереглася і в наші дні, але в більшості з них розподільна основа залишилася у вигляді базової мінімальної пенсії, в той час як основні пенсійні накопичення формуються в накопичувальній складовій, заснованій на інвестуванні коштів, як за рахунок роботодавців, так і працівників. На даний момент в Україні діє солідарна пенсійна система, яку називають першим рівнем пенсійної системи. Працюють також недержавні пенсійні фонди (НДФ) - так званий третій рівень. Нещодавно до Верховної Ради внесено законопроект про створення другого рівня.

Пенсійний вік - встановлений законодавством вік, по настанні якого людина може претендувати на виплату пенсії за віком. Досягнувши пенсійного віку, громадянин перетворюється з платника пенсійних внесків (податків) в одержувача пенсійних виплат з пенсійного фонду. Сьогодні в більшості країн світу пенсійний вік становить 65 років. [1]

У Європі та США у віддаленій перспективі вік виходу на пенсію збираються підвищувати до 70 років як для чоловіків, так і для жінок до 2060 року, а в Німеччині збираються це зробити найближчим часом. В Україні так звана "пенсійна реформа", яка була впроваджена 2012, поступово підвищувала пенсійний вік (на 6 місяців щорічно) для чоловіків до 65 років і до 60 у жінок. Згідно з цим законом 1 січня 2015 року закінчився термін можливого виходу на пенсію для жінок, яким виповнилося 55 років. Однак 14 січня 2015 року Верховна Рада України продовжила цей термін аж на 7 років - до 1 січня 2022-го року. Це стосується жінок, які народилися до 1967-го року, які ніде не працюють і мають страховий стаж не менше 30 років.

Однак минулої осені трапилося і приховане підвищення пенсійного віку. Для того щоб вийти на пенсію в 60 років, з цього року потрібно мати стаж 25 років. Щорічно він буде рости на рік і до 2028 року складе 35 років.

Для того щоб вийти на пенсію в 63 роки, потрібно 15 років стажу в цьому році і 25 років - в 2028-м. Для того щоб претендувати на пенсію з 65 років, теж потрібно буде відпрацювати мінімум 15 років.

До речі, якщо людина дожила до 65 років і при цьому відпрацював 35 років для чоловіків і 30 років для жінок, то його мінімальна пенсія буде залишати 40% від мінімальної зарплати, але не менше прожиткового мінімуму для пенсіонерів.[2]

Якщо людина з тих чи інших причин не може претендувати на пенсію за віком, то для нього передбачена державна соціальна допомога, яка становить 30% від мінімальної пенсії. До 2025 року поріг її отримання буде підвищено з 63 до 65 років.

Як зазначають фахівці [3-4], загальна тенденція до підвищення пенсійного віку складається під впливом низки демографічних, економічних і соціальних чинників, а саме:

- збільшення тривалості життя і його активного періоду;
- обмеженість трудових ресурсів; – можливість використовувати професійний та інтелектуальний потенціал працівників старшого віку;
- необхідність розширення бази платників внесків для збільшення пенсійного бюджету;
- запобігання загрози поширення бідності серед осіб пенсійного віку;
- згладжування розриву в рівні життя працюючих і пенсіонерів.

Серед причин проведення пенсійної реформи в Україні можна виділити дві основні. Перша полягає в тому, що на даний момент середньостатистичні пенсіонери перебувають за межею бідності. Другою причиною є те, що молоді люди, наступні покоління, які будуть виходити на пенсію в Україні, все частіше скаржаться на систему, а певна частина ухиляється від сплати внеску в пенсійний фонд. Після вступу в силу накопичувальної системи кожен українець частково сам буде у відповіді за суму виплат після свого ж виходу на пенсію.

Станом на початок 2018 року в Україні нараховувалось 11 млн 725 тисяч пенсіонерів із середнім розміром місячної пенсії 2479,2 грн, але в залежності від роду діяльності людини відповідно і виплати ростуть.[3]

Існує безліч ідей, як українцям забезпечити собі пристойне життя на пенсії самостійно. На жаль, на поточний момент немає стовідсотково вигідного вкладення, найкраще інвестувати в кілька варіантів:

1. Банківський депозит в американській або європейській валюті. Відзначимо, що краще відкривати їх в декількох банках і сумою, що не перевищує 200 тис. грн.

2. Інвестиції в нерухомість, які не тільки збережуть вкладені кошти, а й будуть давати невеликий щомісячний дохід за умови здачі об'єкта.

3. Відкриття своєї справи, яке буде приносити дохід. Це може бути сфера надання послуг, ресторанний бізнес, будівництво, магазин, ферма Екопродукт. Банківські метали. Також дуже актуальне вкладення, так як золото завжди в ціні і є активом-притулком.

4. Криптовалюта. Хоча зараз на ринку цифрових валют спостерігається спад, але швидше за все, це тимчасове явище і може мати місце сплеск їх активності (вартості) в середньостроковій перспективі.

5. Цінні акції США. Багато хто думає, що інвестувати в акції американських популярних компаній неможливо, але на ділі це не так, і проживаючи в Україні, можна стати володарем акцій, наприклад, Tesla або Apple ».

Список використаної літератури:

1. <http://www.uarp.org/ru/news/1533289415>
2. <https://kp.ua/economics/612643-pensyonnaia-reforma-v-ukrayne-y-rossyy-komu-povezlo-bolshe>
3. Айзінова І. М. Еволюція пенсійного забезпечення в показниках рівня життя пенсіонерів [Текст] / І. М. Айзінова // Проблеми прогнозування. – 2010. – № 5. – С. 58–66.
4. Гайдук К., Слабченко Д. Реформи пенсійних систем: обзор наиболее важных аспектов [Електронний ресурс] / К. Гайдук, Д. Слабченко // – Режим доступу: <http://old.research.by/pdf/wp2008r07.pdf> – Назва з екрана.www.pension.kiev – сайт пенсійної реформи
5. nih-soft.narod/PADCO/forum - Форум сайту "Пенсійна реформа в Україні"